

Memo 4: de politieke aspecten

In het licht van de naderende verkiezingen worden politici vaak nerveus. Daar moet weerstand tegen worden geboden: als het plan Elst Centraal nu al jaren in discussie is en een goed plan wordt gevonden door een grote raadsmeerderheid, is het een beetje zwak om daar nu, na enige procedurele kritiek van ons hoogste rechtscollege heel anders over te denken.

Hiervoor is al aangegeven dat de kritiek van de Raad van State wordt ingegeven door keuzen, die jaren geleden, mede door het CDA, zijn gemaakt: de lokatie van de kantoren en maatschappelijke functies, ten opzichte van de industrie en het spoor.

De geschiedenis van het plan is daarna beïnvloed door twee factoren:

1. De steeds toenemende aarzelingen bij het CDA en de onheldere discussies daarover;
2. De toenemende crisis in de woningbouw en vastgoed wereld.

Heeft onze raad een 'ruïne-pad' afgelopen, totdat het te laat was? Had, met de kennis van toen, eerder van dat pad kunnen worden teruggekeerd? Ook over die vraag zouden wij een eerlijk oordeel van het College op prijs stellen. De juridische adviseurs van de bezwaarmakende bedrijven waren helder; hadden die bezwaren, met de kennis van nu, anders moeten worden gewogen dan is gebeurd?

Misschien moet nog eens worden vastgesteld dat de gemeente collegiaal wordt bestuurd en dat het plan een collegiaal product is. De PvdA-wethouder is verantwoordelijk voor de lijn die planologisch is gevolgd. Daarin speelt de programmering van kantoren en woningen een belangrijke rol. Dat die sterk is beïnvloed door de crisis in de woningbouw en vastgoedwereld is pech; maar is voldoende en tijdig gereageerd op die pech? De VVD-wethouder heeft als bouwheer opgetreden voor het ontwerp van HdG: de kwaliteit van het binnenklimaat van het gebouw was en is zijn verantwoordelijkheid. Het ontwerp heeft lof gehad en de architect had vakinhoudelijk kwaliteit. Is de kritiek van de Raad van State te voorzien en te voorkomen geweest?

Het zijn pijnlijke vragen, maar ze moeten worden gesteld en beantwoord. Als het tegen valt, is de schade voor de gemeente meerdere miljoenen. Daarvoor horen de verantwoordelijkheden te worden benoemd en vastgelegd. En voor wie wil: zonodig ook politieke gevolgen te worden bepaald. De PvdA-fractie is daar nog niet aan toe, maar wil dat de vraag niet uit de weg wordt gegaan.